

Dojem dělá hodně

Už měsíc chodíte po poli plně propamlskované hady. Jde vám to? Doufám, že ano! Není na tom nic těžkého ani světoborného. V minulosti všichni začínali s pachovými pracemi až tady. Vy máte za sebou půlroční mateřskou školku stopování ve čtvercích a na cyklických stopách. Tak to by v tom byl čert, aby to nešlo.

Je důležité dozvědět se také něco o tom, jak by naše stopa měla vypadat, aby byla hezká i pro paní či pana rozhodčího. Celou ji tedy rozděláme na jednotlivé části.

Klidný příchod

Rozhodčí vidí, jak přicházíte. Udělá si o vás obrázek během prvních deseti vteřin.

Zařadí si vás. Zde už se rodí rozdíl mezi sto a devadesáti devíti body. Důležité je přicházet klidně a pět až deset metrů od rozhodčího postrojit psa. Nejlépe je ho položit a lehce přitáhnout vodítko, pokud si nejste zcela jisti pozicí. Odepnout pěkně stočenou stopovací šňůru, elegantně rozhodit, přepnout psa a odvést k rozhodčímu. To se musí trénovat, jinak náš čtvernožec zběsile táhne na pole. Na rozhodčího nemá pes reagovat vůbec, a to především vrčet či ho napadat. Proto si v tréninku necháme i pohladit pomocníkem. Podáme hlášení. Naprosto automaticky odříkáme tu krátkou říkanku? „Pane rozhodčí, psovod Vladimír Vopička se psem Nečichačem je připraven k výkonu pachových prací dle zkoušky XY. Pes předměty označuje.“ Rozhodčí vám poté dá pokyn k uvedení psa na stopu.

Přímo k nášlapu

Otočíte se a jdete k nášlapu přímým směrem. Příchod k nášlapu je opět klidný a soustředěný. Já nepoužívám povel „K noze“, protože nevyžaduji chůzi jako na poslušnosti, tudíž bych si ji tím narušoval. Říkám „pojd“. Je to povel pro „bramborovou chůzi“. Pes jde u nohy, nedívá se na psovoda, ale na zem. Dojdeme jeden až dva kroky před nášlap. (To je místo, kde pes v tréninku dostává poslední pamlsk z ruky.) Vyčkáme, až bude pes soustředěný, a vyslovíme povel „hledej“ nebo „stopa“. Na povel pes sklání hlavu a čichá v nášlapu.

Jde se na to

Stopovačka je v ruce stisknutá. (V tréninku umístíme do nášlapu několik pamlsků. Já jich dávám pět, a

to pozice pětky na hrací kostce. Stisk stopovačky povolím a po sebrání všech pěti pamlsků) Zdržení na nášlapu je nutné pro řádné nasumování pachu a naplnění čichové paměti. Ideálně se pes věnuje nášlapu pět vteřin. Poté vychází, psovod zůstává stát v základním postoji. A jen v prstech lehce brzdí stopovačku, aby se pravidelně rozvinula a pes cítil velmi mírný odpor. Na deseti metrech vycházíme. V průběhu třech kroků se musíme dostat na rychlost psa, aby neucítil škubnutí. Tedy jen délka ruky je naše pružná rezerva. Škubanec by si mohl vysvětlit tak, že dělá něco

špatně, nebo by mohl znejistět. V průběhu několika dalších kroků upravíme rychlost za psem tak, že ho vedeme na prověřeném vodítku.

Vzhůru k předmětu

Nyní nás čeká podle zkušebních řádů předmět nebo lom. Našel-li pes předmět, ihned jej označí tím, že zastaví a uléhá. Ideální je, když umí lehnout dozadu. Zlomek vteřiny, než psu dojde, že cítí předmět,

může znamenat ještě jeden krok. Ulehnutí směrem dopředu pak pro psovoda hledání předmětu pod hrudníkem psa. A tudíž bodovou ztrátu. V tréninku vždy odměňujeme přesnou polohu při označování předmětu. Pes má hledět na předmět. Když ho označí, psovod se zastaví a podívá se na rozhodčího, zda situaci vidí.

Ujistíme-li se, že ano, položíme stopovačku na zem a jdeme ke psu. Nespěcháme, čas u předmětu je důležitý pro odpočinek a vydýchání psa, minutka na předmětu zregeneruje jeho síly. Navíc náš rychlý příchod by mohl psa rozhodit, zda v něčem nechyboval.

(V tréninku může nastat situace, že neleží jako sfinxa, ale ulevuje se na kýtě. Přicházíme z té strany, na

teré leží, a opravíme ho. Odměna přijde jen za bezvadnou polohu.) Stoupneme si vedle psa, bokem ke směru stopy a opět překontrolujeme, zda rozhodčí vnímá, že jsme u předmětu. I on musí vidět, jak je předmět krásně mezi předními běhy. Sehneme se, uchopíme předmět, pomalu se nerovnáme a zvedneme ho nad hlavu. Opět se přesvědčíme, že rozhodčí předmět viděl, a ten uschováme do kapsy. Nejlépe stále do jedné, abychom na závět stopy zbytečně dlouho nehledali. Je velmi důležité předmět neztratit. Ztracený předmět se nepočítá! Znovu si stoupneme vedle psa a zvedneme stopovačku, Opatrně, tak abychom jejím škuhnutím pod tělem psa nevyslali signál pro další práci na stopě. Stojíme v základním postoji a vydýcháme sami. Vnímáme psa. Přesvědčíme se, že rozhodčí si již dopsal poznámky a sleduje nás. Pokud jsou psovod, rozhodčí i pes připraveni, pokračujeme ve sledování stopy. Opět s povelom "hledej" nebo "stopa". (Při nácviku předmětů asi krok před psa, pokud možno do šlápoty, odhodím několik pamlsků tak, aby je pes viděl. Přitom dbám, aby zůstal ležet. Levou rukou uchopím stopovací vodítko, narovná se a počítám do tří až pěti. Pak použiji pomocný povel "vstááň – zůstaň", na který pes změní polohu z leže do stoji. V této poloze ho nechám v nácviku stát třeba i půl minuty. Zpočátku se neobejdeme bez pomoci pravé ruky pod břichem. Pak teprve použij povel "hledej". J e to proto, aby pes od předmětu nevyrazil jako jezdec F1.) Pes vychází, psovod zůstává stát obdobně jako na nášlapu.

Následuje lom

Nic není na stopách horší vizitka, než když rozhodčí vidí, jak kočírujete svého psa.

Ideální pro vypracování lomu je stav, kdy pes nezmění rytmus své práce. Ideál je ideál. To je však spíše v úrovni snění než reality. Nejčastěji se pas na lomu zastaví, protože v místě, kdy by měla být další šlápoty, nic není. Z celého průběhu výcviku ví, že pokud není před ním, může být jen vlevo nebo vpravo. Čichne na jednu stranu – nic. Otočí hlavu na druhou stranu, a

zde již musí být. Čichne do šlápoty a do nového směru vyjde. Tento způsob vypracování je čistý. Rozhodování se však musí odehrát v rozmezí jedné až dvou vteřin. Co dělá psovod v této době? Nic. Stojí a doufá, že si pes poradí. Na vlastních stopách by si psovod mohl pomoci. Ale raději vám neřeknu jak, protože rozhodčí nesleduje jen psa. Ale také psovoda, respektive tu část stopovačky v jeho rukách. Nic není na stopách horší vizitka, než když rozhodčí vidí, jak kočírujete svého psa. Pokud psa v průběhu stopy budete muset povzbudit povelom, bude vás to stát nějaký bodík. (Občasná pochvala mimo lom a předmět u zkoušek IPO do 1. Stupně a u všech zkoušek národních je povolena.) Pokud to bude u předmětu, máte minus deset bodů, Ale na lomu může být po napomenutí stopa ukončena. Proto psa nechválíme a vyčkáme, až samostatně lom vypracuje. Po jeho vyjití ho za lomem následujeme a jen si kontrolujeme prostor lomu, kdy by naše stopovačka mohla uvíznout. Tempo za lomem má být stejné jako před ním. Podařilo se nám tedy probrat obě ožehavá místa, jak předmět, tak i lom. Vše se už jen opakuje.

A jsme zdárně u konce

Na závěr zbývá už jen předat předměty ke kontrole rozhodčímu a odhlásit se mu. Vyslechneme si vyhodnocení naší práce a bodový verdikt. (Teprve poté můžeme psa odměnit.) To je všechno, co vás u jednoduchých stop může potkat. Křížení, pachové kříže, pachové vějíře a pachové žebříky si rozebereme až mnohem později. Než dojdeme k těmto libůstkám pachových prací, máme před sebou ještě hodně „nádeničiny“. Příště začneme odbourávat pamlsky. Stopám zdar!